

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „SINGORA“ SKUNDO**

2020 m. rugpjūčio 21 d. Nr. S-151 (7-135/2020)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos nario, pavaduojančio Komisijos pirmininką Andriaus Veniaus, narių Evaldo Raistenskiego, Rasos Stravinskaitės, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo uždarnosios akcinės bendrovės „Singora“ (toliau – Pareiškėja) 2020-06-21 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2020-06-05 sprendimo Gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-251313 (toliau – Sprendimas). Pareiškėjos atstovas advokatas Karolis Rugys ir Atsakovo atstovė Stanislava Altuchova 2020-07-21 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja ginčija Inspekcijos Sprendimą, kuriuo nuspręsta negražinti Pareiškėjai 36 Eur.

Pareiškėja nurodo, kad Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokestinei nepriemokai padengti. Pagal šio straipsnio 5 dalį, mokesčiu mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas iškaičius mokestinei nepriemokai padengti, gražinamos mokesčių mokėtojo prašymu (Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. I-4539-281/2016).

Pareiškėja nurodo, kad pagal MAĮ 87 straipsnio 13 dalį, jei atitinkamame mokesčio įstatyme nenustatyta kitaip, mokesčio permoka gali būti gražinta (įskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip už einamuosius ir prieš juos einančius penkerius kalendorinius metus, – skaičiuojama atgal nuo įskaitymo dienos, kai įskaitymas atliekamas mokesčių administratoriaus iniciatyva be atskiro mokesčių mokėtojo prašymo, o kai yra mokesčių mokėtojo prašymas, – skaičiuojama atgal nuo šio prašymo pateikimo dienos. Jei iki prašymo pateikimo mokesčių mokėtojas atlieka veiksmą, liudijantį tai, kad jis žino apie mokesčio permokos buvimą ir siekia ją susigrąžinti (įskaityti), minėtas terminas skaičiuojamas nuo to veiksmo atlikimo dienos. Šiuo atveju mokesčių mokėtojas prie prašymo gražinti (įskaityti) mokesčio permoką privalo pateikti mokesčių administratoriui minėto veiksmo atlikimą pagrindžiančius įrodymus (Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. I-4539-281/2016).

Pareiškėja pažymi, kad svarbi ir ta aplinkybė, jog Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra nurodęs, kad bankroto administratorius yra savarankiškas subjektas įmonės bankroto procese, bankroto administratorius (fizinis ar juridinis asmuo) yra verslu užsiimantis subjektas, savo rizika ir atsakomybe teikiantis administravimo paslaugas (žr. 2014 m. gruodžio 30 d. nutartį civilinėje Nr. 3K-3-605/2014) (Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. I-4539-281/2016).

Pareiškėja nurodo, kad pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANI) nuostatas, nemokumo administratorius yra fizinis arba juridinis asmuo, turintis teisę administruoti nemokumo procesus. Nemokumo administratorius yra specifinis subjektas ginčo atveju, nes jis nėra įmonės vadovas, o bankroto procedūrą vykdomasis asmuo, kuris atstovauja ir kreditorių interesus, o ne tik administruoja įmonės nemokumo procedūrą. Jis nėra įmonės direktorius, kuris organizuoja įmonės įprastą veiklą. Tokiu būdu, Pareiškėjos nuomone, Inspekcijos reikalavimai yra pertekliniai ir nepagrįsti, nes Pareiškėjos atstovas nėra įmonės direktorius, kuris galėtų pateikti įmonės deklaracijas. Juo labiau, kad to yra prašoma padaryti atbuline data, kas akivaizdu, kad yra ne tik kad neapgrįstas, tačiau ir neteisėtas reikalavimas.

Pareiškėja pažymi, kad jos atstovas (nemokumo administratorius) gali pateikti visus jai perduotus įmonės finansinius dokumentus tam tikslui, kad Inspekcijos atstovai galėtų atlikti mokestinį tyrimą ar patikrinimą, o radus neatitikimų ar kilus įtarimų, siųsti pranešimą į Finansinių nusikaltimų tarnybą ir/ar Specialiųjų tyrimų tarnybą, tačiau pats atbuline tvarka teikti finansinių duomenų jis ne tik kad negali, tačiau ir neturi tam reikiamų įgaliojimų.

Pareiškėja nurodo, kad jos atstovas, kuris nėra įmonės vadovas, o tik nemokumo administratorius, administruojantis nemokumo procedūrą, negali sudaryti ir pateikti atsakovo reikalaujamų deklaracijų bei duomenų, kadangi tai pažeistų norminių teisės aktų reikalavimus. Todėl, Pareiškėjos nuomone, Sprendimas, kuris buvo priimtas tokių reikalavimų pagrindu, yra naikintinas pilna apimtimi. Pareiškėjos nuomone, Inspekcija netinkamai aiškina ir taiko norminių teisės aktų reikalavimus, nes neatsižvelgia į tai, kad įmonei yra vykdoma nemokumo procedūra, tai nėra normaliomis sąlygomis ir įprastai veikianti įmonė, kuri gali pateikti deklaracijas ir kitus finansinius duomenis atbuline data.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta bei vadovaudamasi aptartomis ir nurodytomis teisės aktų nuostatomis, Pareiškėja tvirtina, kad mokesčių administratorius nepagrįstai atsisakė grąžinti nurodyto dydžio mokesčio permoką ir Inspekcijos Sprendimą prašo panaikinti.

Inspekcija, vadovaudamasi MAĮ 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčio ir baudos už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. 1A-186 „Dėl mokesčio ir baudos už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Pareiškėjos 2020-05-20 Prašymą grąžinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį nusižengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-244252, Sprendimu nusprendė negrąžinti Pareiškėjai 36 Eur permokos, negrąžinimo priežastimi nurodydama, kad nepateiktos visos pareikalautos pateikti deklaracijos ar mokesčių apyskaitos, kurias, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 87 straipsnio 6 dalimi, privaloma pateikti.

Inspekcija nurodė, kad negrąžinama 36 Eur, nes per MANO VMI svetainę 2020-05-21 suformavus pranešimą Nr. (17.17-40) RES-77012 dėl papildomų dokumentų / duomenų pateikimo, nebuvo pateiktos šios deklaracijos: Mėnesinė pajamų mokesčio deklaracija ((duomenys neskelbtini) už 2019 metų gegužės ir birželio mėn.; Pridėtinės vertės mokesčio deklaracija (FR0600) už 2019 metų gegužės, birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesius; Metinė gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms deklaracija už 2019 metus ((duomenys neskelbtini) Nurodyta, kad deklaracijos turėjo būti pateiktos iki 2020-05-30.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos Sprendimo negrąžinti Pareiškėjai 36 Eur pagrįstumo, konstatavus, kad pagal MAĮ 87 straipsnio 6 dalyje nustatytą tvarką nepateikti pareikalauti dokumentai, o būtent: Mėnesinė pajamų mokesčio deklaracija ((duomenys neskelbtini) už 2019 metų gegužės ir birželio mėn.; Pridėtinės vertės mokesčio deklaracija

(FR0600) už 2019 metų gegužės, birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesius; Metinė gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms deklaracija už 2019 metus ((duomenys neskelbtini)

Pareiškėjos nuomone, permoka turėjo būti jai gražinta vadovaujantis MAĮ 87 straipsnio 5 dalies nuostata, pagal kurią mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas įskaičius mokesčiai nepriemokai padengti, gražinamos mokesčių mokėtojo prašymu, ir vadovaujantis MAĮ 87 straipsnio 13 dalies nuostata, pagal kurią mokesčio permoka gali būti gražinta (įskaityta), jeigu ji susidarė ne anksčiau kaip per einamuosius ir prieš juos einančius penkerius kalendorinius metus. Nurodo, kad Pareiškėjos atstovas, kuris nėra įmonės vadovas, negali sudaryti ir pateikti reikalaujamų deklaracijų atbuline tvarka, tai pažeistų norminių teisės aktų reikalavimus.

Komisija pažymi, jog mokesčių permokų gražinimo klausimus reglamentuoja MAĮ bei su jo įgyvendinimu susiję kiti teisės aktai. Pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalį mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka yra įskaitomos mokesčių mokėtojo mokesčiai nepriemokai padengti. To paties straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatyta, kad mokesčių mokėtojo permokėtos mokesčių sumos, kurios lieka permokos sumas įskaičius mokesčiai nepriemokai padengti, gražinamos mokesčių mokėtojo prašymu <...>. Mokesčių administratorius turi teisę patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo gražinti mokesčio permoką pagrįstumą šio įstatymo nustatyta tvarka ir terminais. Jei mokesčių administratorius nustato, kad prašymo gražinti mokesčio permoką pagrįstumui patikrinti būtini papildomi dokumentai, jis ne vėliau kaip per 10 dienų po rašytinio prašymo gražinti mokesčio permoką gavimo dienos nurodo mokesčių mokėtojui pateikti trūkstamus dokumentus ir nustato jų pateikimo terminą <...>.

Apibendrinant aukščiau aptartą teisinį reglamentavimą, konstatuotina, kad mokesčio permoka (skirtumas) mokesčių mokėtojui gražintina tuo atveju, jeigu mokesčių mokėtojas pagrindžia, kad mokesčio permoka (skirtumas) yra realiai susidariusi ir mokesčių mokėtojas neturi nepriemokų, kurioms padengti ši permoka pirmiausia turi būti panaudota. Mokesčių administratoriui suteikta teisė patikrinti mokesčių mokėtojo prašymo gražinti mokesčio permoką pagrįstumą. Bendroji pareiga pagrįsti permokos susidarymo realumą ir prašymo ją gražinti pagrįstumą tenka mokesčių mokėtojui. Pažymėtina, kad LVAT ne kartą savo praktikoje yra pasisakęs, kad įrodinėjimo naštos paskirstymo prasme pareiga įrodyti prašymo gražinti mokesčio permokos pagrįstumą tenka mokesčių mokėtojui, o jam šios pareigos neįvykdžius, jis, kaip taisyklė, praranda teisę į mokesčio permoką (pvz., 2016-02-25 nutartis adm. byloje Nr. eA-182-438/2016).

Nagrinėjamu atveju, Pareiškėjos vertinimu, ji turi realią 36 Eur permoką ir Inspekcijai pateikė 2020-05-20 prašymą šią permoką gražinti. Inspekcija, siekdama įsitikinti permokos realumu, per MANO VMI svetainę 2020-05-21 suformavo pranešimą Nr. (17.17-40) RES-77012 „Dėl papildomų dokumentų / duomenų“. Šiame pranešime Inspekcija aiškiai nurodė, kokius dokumentus Pareiškėja privalo pateikti mokesčių administratoriui ir iki kada trūkstami dokumentai turi būti pateikti (2020-05-30).

Komisija pažymi, kad tik tinkamai užpildžius ir pateikus mokesčių administratoriui Mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją ((duomenys neskelbtini) už 2019 metų gegužės ir birželio mėn., Pridėtinės vertės mokesčio deklaraciją (FR0600) už 2019 metų gegužės, birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesius, metinę gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms deklaraciją už 2019 metus ((duomenys neskelbtini) gali būti nustatyta, ar Pareiškėja turi nepriemoką, kuriai padengti pagal MAĮ 87 straipsnio 1 dalies nuostatas pirmiausia turi būti įskaityta Pareiškėjos turima permoka, ir tik po to įvertinta, ar Pareiškėja turi po įskaitymo likusią gražintiną permokos sumą. Kaip jau minėta, pareiga įrodyti, kad Pareiškėjos susidariusi permoka yra reali, tenka būtent Pareiškėjai, kurią šiuo atveju atstovauja nemokumo administratoriaus UAB „Rancas“ įgaliotas asmuo (MAĮ 40 straipsnis, 87 straipsnio 6 dalis).

Pasisakydama dėl Pareiškėjos teiginio, kad nemokumo administratorius, nebūdamas įmonės direktoriumi, negali sudaryti ir pateikti atsakovo reikalaujamų deklaracijų bei duomenų,

Komisija pažymi, kad pagal JANĮ 59 straipsnio nuostatas įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto byla, nemokumo administratorius nedelsdamas organizuoja juridinio asmens turto ir dokumentų perėmimą ir apsaugą; <...> sprendžia dėl juridinio asmens prievolių tolesnio vykdymo, atsižvelgdamas į jų ekonominį naudingumą juridiniam asmeniui ir jo kreditoriams; <...>. Pagal JANĮ 66 straipsnio 1 dalies 1–3 ir 17–21 punktų nuostatas, paskirtas nemokumo administratorius bankroto proceso metu įgyvendina juridinio asmens valdymo organo teises ir pareigas; valdo, naudoja juridinio asmens turtą ir juo disponuoja šio įstatymo nustatyta tvarka; gina visų kreditorių, taip pat juridinio asmens teises ir teisėtus interesus; organizuoja juridinio asmens buhalterinės apskaitos tvarkymą; užtikrina metinių ir tarpinių, jeigu jos sudaromos, likvidavimo pradžios ir likvidavimo pabaigos finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą; teikia informaciją Juridinių asmenų registro tvarkytojui; teikia informaciją šio įstatymo nustatyta tvarka; atlieka kitus bankroto proceso administravimo darbus ir kitas šio ir kitų įstatymų nustatytas funkcijas.

Taigi, iš JANĮ 59 ir 66 straipsniuose nustatyto reglamentavimo matyti, kad jame yra įtvirtinti bankrutuojančios įmonės administratoriaus, kaip juridinių asmenų vadovų atitinkamų teisių ir pareigų perėmėjo, teisiniai pagrindai. Šių teisės aktų nuostatos suteikia teisę nemokumo administratoriui veikti įmonės vardu teikiant tiek mokesčių deklaracijas, tiek kitus dokumentus ar prašymus.

Komisija, atsižvelgdama į aukščiau minėtas faktines bylos aplinkybes bei minėtą teisinį reglamentavimą, konstatuoja, kad mokesčių administratorius pagrįstai atsisakė tenkinti Pareiškėjo prašymą grąžinti ginčo permoką. Todėl Inspekcijos Sprendimas tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-06-05 sprendimą Grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-251313.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narys,
pavadojantis Komisijos pirmininką

Andrius Venius

Komisijos narys

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė